



leita eftir staðnum, har tað fyrsta málið í tí fyrsta HM-endaspælinum í fótóbólti nakrantíð varð skotið. Tað var í tí innleiðandi dystinum ímillum Frakland og Meksiko á Estadio Pocitos leikvøllinum í Montevideo, tann 13. juli í 1930, at fraklendingurin Lucien Laurent í 19. minutt av fyrra hálvleiki skeyt tað fyrsta málið nakrantíð í einum HM-endaspæli í fótóbólti. Byarstýrið í Montevideo iðrar seg nú um, at Estadio Pocitos leikvøllurin er rivin niður, har 3.000 áskoðarar vóru vitni til tað fyrsta HM-málið í søguni.

Minnispláta um fyrsta málið

Men lutvís ráð eru funnin fyri hesum. Ráðini, ið til vóru at taka, var at gera eina minnisplátu á tí staðnum, har Lucien Laurent skeyt tað fyrsta HM-málið. Hesin bletturin er at finna á einum gonguteigi. Gongur ein yvirum vegin, so ber til at at síggja eitt skapilsí av einari samankoming av einum fótóbóltsmáli hinumegin vegin. Hetta kostiliga listarverkið skal so ímynda málið, sum Meksiko vardi í fyrra hálvleiki, og sum Lucien Laurent, sum livdi millum 1907 og 2005 gjørði til ein varða í fótóbóltshemssøguni, við at leggja Frakland á odda. Mangt er í neyðini nýtt, men minnisplátan, og minnisluturin um fótóbólts-málið hava so bjargað ein part av skommuni, at uruguaybúgvar ikki megnaðu at friðað tann fyrsta HM-leikvøllin í fótóbóltshemssøguni.



Tokstøðin var einaferð vøkur

Eitt áhugavert og søguligt, og samstundis hugtungt stað at vitja í Montevideo er høvuðstokstøðin í Montevideo, nevnd Estación Central General Artigas. Tokstøðin, sum er bygd í einum klassiskum stíli, varð teknað av tí ítalska byggifrøðinginum, Luigi Andreoni. Tokstøðin var tikin í nýtslu tann 15. juli í 1897. 106 ár seinni, 1. mars í 2003 var lykilin tó snaraður um, og seinastu 11 árinu hevur hesin einaferð so vakri, og klassiski bygningurin bara staðið og forfallið. Við einari ávísari frástøðu dugdi ein at fegnast um tað, sum einaferð hevði verið ein perla av einum bygningsverki, men sum eg og Ivan nærkaðust Estación Central gjørdist tað ógvuliga hugtungt og syrgiligt at síggja, at tað bara eru grafitti-málarar, sum hava nakra gleði av hesum 117 ára gamla bygningsverkinum. Tokstøðin er enn eitt dømi um kontrastirnar ein kann uppliva í Uruguay.

Heri Simonsen



Á FERÐ VIÐ 300 ÁRA GAMLARI FIÓL

Komandi vikuna ber til at uppliva Andreas og Michala á konsertum kring landið



Andreas Flensted-Jensen spælir klavir, og Michala Høj spælir fiól, og komandi dagarnar kunnu tey fyrstu ferð upplivast á konsertum í Føroyum.

Tey hava annars spælt saman í fleiri ár og hava havt óteljandi konsertir bæði í Danmark og í øðrum londum.

Tey bæði hava konsertir ymsastaðni í landinum frá 11. til. 16. mars. Skráin er fjølbroytt fyri violin og klaver.

Á konsertunum taka tey áhoyrararnar við á eina ferð, sum byrjar við meditativu tónunum frá teirra nýggju fløgu, Be Still, har tey tulka sálmar úr m.a. Írlandi instrumentalt. Tónleikur,

sum gevur rúm fyri umhugsni, og at vit gloyma okkum burtur. Seinni verður ferðin sett eitt sindur hægri, og áhoyrararnir verða leiddir ein túr gjøgnum nøkur av tónleikasøgunnar glitrandi framførslum fyri violin og klaver. Kryddað verður við smáum skentisøgum og søgum um verkini, sum spæld verða. Hesi rækka heilt frá tí stórsigna og meistarliga til tað meira inniliga. Á skránni eru m.a. verk av Fritz Kreisler og Sarasate.

Violinin hjá Michalu, sum hon spælir á til konsertirnar, er 300 ára gomul og hevur ein ótrúligan klang.

Fyrsta konsertin hjá Andreas og Michalu verður á Láargarði týsdagin, og síðani spæla tey



í eitt nú Norðurlandahúsinum, Eiðis kirkju, Mentanarhúsinum í Fuglafirði, Tvøroyrar kirkju og Filadelfia í Havn.

REBEKKA Í DONSKUM SANGLEIKI



Tá sangleikurin Vi Maler Byen Rød hevur frumframsýning tann 24. apríl í Keypmannahavn, verður tað við føroysku Rebekku Rafael í einum av leiklutunum.

Í vetur var 24 ára gamla Rebekka Rafael til upptøku-roynd til sangleikin, sum er

gjørður við íblástri frá Melodi Grand Prix í 80unum.

– Eg spæli leiklutin sum Kirsten, sum fleiri munnu kenna frá bólkinum Hot Eyes. Tað er rættiliga avbjóðandi fyri meg, tí sjálv eri eg alt annað enn ein friðarligur persónur, sum henda

Rebekka syngur í sangleiki um Grand Prix

Kirsten í sangleikinum er, sigur Rebekka Rafael, sum í lätuni venur fleiri ferðir um vikuna saman við hinum umleið 30 leikarunum.

– At syngja, dansa og spæla sjónleik er nógv meira krevjandi, enn eg áður havi hildið. Eg havi funnið útav, at tað liggur hart arbeiði aftan fyri ein slíkan sangleik, og eg haldi, at eg havi fingið enn meira virðing fyri sjónleikarum, sum fáast við sangleikir, greiðir Rebekka Rafael frá.

Sangleikurin verður framfördur á Folketeatrets Store Turnéscene í tíðarskeiðinum 24. apríl til 3. mai.

VITAN Í VERKUNUM HJÁ TRÓNDI



Fyri stuttum fylti Tróndur Patursson 70 og fyri stuttum fekk hann eisini Mentanarvirðisløn Landins.

Hetta hátíðarheldur hann við at eini framsýning, sum letur upp í Steinprenti á Skálatrøð, fríggjadagin klokkan 16.

– Í listini hjá Tróndi Patursson

Komandi vikurnar hevur Tróndur Patursson hátíðarframsýning

savnast ein djúp vitan um heimin, um upprunan hjá øllum tilfeingi, um filosofisøguna og listasøguna og um alt ímillum himmal og jørð sigur Inger Smærup Sørensen, listfrøðingur, um framsýningina.

– Í hvørjum einasta verki er einastandandi vitanin hjá listamanninum til staðar og týðningarmikil, samstundis um hon er týðningarleys, leggur hon afturat.

Vitanin er neyðug hjá honum fyri yvirhøvur at kunna skapa – fyri at fata glasið, málingina,

pensilin, og tað er neyðugt at fata listina, náttúruna, alheimin.

Men hon er týðningarleys, tí tað at skapa fyri hann er kroppssins verk, ein djúp, instinktiv fatan av forminum. Hon er týðningarleys, tí hon fyri hann ikki er áhugavert at illustrera ella vísa til.

– Sum ávirkað av Hegelskum skilvísi verður tað týðningarmikla og tað týðningarleysa sameind í listini hjá Tróndi Patursson, sigur Inger Smærup Sørensen.

Framsýningin er opin til 19. apríl.

